IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny**

(nr 136)

z dnia 25 października 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 136)

25 października 2022 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Urszuli Ruseckiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji, i posła **Roberta Warwasa (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych projektu ustawy budżetowej na rok 2023 (druk nr 2653) w zakresie:

1) części budżetowej 14 – Rzecznik Praw Dziecka:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2.

2) części budżetowej 31 – Praca:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) dotacje celowe z zał. nr 8,
d) państwowe fundusze celowe:
– Fundusz Pracy,
– Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

3) części budżetowej 44 – Zabezpieczenie społeczne:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) dotacje celowe z zał. nr 8,
d) programy wieloletnie z zał. nr 10:
– na rzecz osób starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025,
– „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023,
–„Senior+” na lata 2021–2025,
e) państwowy fundusz celowy: Fundusz Solidarnościowy,
f) środki z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 – z zał. nr 16.

4) części budżetowej 54 – Urząd do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) dotacje celowe z zał. nr 8.
5) części budżetowej 63 – Rodzina:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) dotacje celowe z zał. nr 8.

6) części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) państwowe fundusze celowe:
– Fundusz Emerytalno-Rentowy (KRUS),
– Fundusz Prewencji i Rehabilitacji (KRUS),
– Fundusz Administracyjny (KRUS)

7) części budżetowej 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) państwowe fundusze celowe:
– Fundusz Emerytur Pomostowych,
– Fundusz Ubezpieczeń Społecznych,
c) plan finansowy państwowej osoby prawnej z zał. nr 14 – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

8) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji: 15, 25, 27, 33, 35, 38, 53 i 58;

9) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
a) 852 – Pomoc społeczna:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– dotacje celowe z zał. nr 8,
b) 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) 855 – Rodzina:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
d) zadania z zakresu zabezpieczenia społecznego oraz z zakresu rodziny zlecone jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami – z zał. nr 7.

10) planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Szwed** sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Mikołaj Pawlak** rzecznik praw dziecka, **Marzena Lipińska** p.o. wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izbie Kontroli, **Małgorzata Kaczor** oraz **Robert Woroniecki** naczelnicy wydziału w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Paweł Jaroszek** członek zarządu nadzorujący Pion Finansów i Realizacji Dochodów w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wraz ze współpracownikami, **Andrzej Bida** dyrektor generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wraz ze współpracownikiem, **Tomasz Maruszewski** zastępca prezesa zarządu ds. finansowych w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wraz ze współpracownikiem, **Monika Rzepecka** zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wraz ze współpracownikami, **Sebastian Koćwin** wiceprzewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, **Jerzy Płókarz** prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Cholewa**, **Brygida Śliwka**, **Monika Korzewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dzień dobry, otwieram posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Witam wszystkich zebranych. Bardzo przepraszam za spóźnienie. Bardzo serdecznie witam pana ministra Stanisława Szweda z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej wraz z zespołem.

Na dzisiejszym posiedzeniu mamy rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych projektu ustawy budżetowej na rok 2023 w zakresie działania Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Mamy kworum. Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania poszczególnych części budżetowych będących w zakresie działania naszej Komisji. Pierwsza część budżetowa nr 14 – rzecznik praw dziecka. Czy jest pan minister? Jest. Witam, serdecznie rzecznika praw dziecka Mikołaja Pawlaka. Bardzo proszę.

Mam ogromną prośbę. Każdy, kto jest zainteresowany, ma ten budżet i może go sobie przeanalizować. Proszę o bardzo krótkie 2-, 3-minutowe wystąpienia, ponieważ są również inne komisje. Chciałabym, żeby posłowie zdążyli też na posiedzenia innych komisji. Bardzo proszę, panie ministrze.

Rzecznik praw dziecka Mikołaj Pawlak:

Dziękuję bardzo. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, Wysoka Komisjo, proszę uprzejmie o pozytywne zaopiniowanie projektu budżetu rzecznika – części 14 – na rok 2023. Podam jeden podstawowy argument, posłużę się liczbami, dlaczego jest wnioskowany taki budżet.

Wysoka Komisjo, dlatego że chociażby w 2021 r. mieliśmy niemal 40 tys. interwencji w dziecięcym telefonie zaufania. Do czerwca 2022 r. mieliśmy 30 tys. interwencji. Z tego wynikają dodatkowe potrzeby. Właśnie trwa rozbudowa kolejnej przestrzeni, w której pracownicy dziecięcego telefonu zaufania mogliby udzielać pomocy. Z tym związane są największe wydatki – właśnie na przestrzeń do pracy i możliwości zatrudnienia.

Do tej pory – i bardzo za to dziękuję ministrowi zdrowia i ministrowi edukacji – mogliśmy wspierać ten telefon z rezerwy budżetowej. Proszę o włączenie tej części do budżetu rzecznika. To jest najważniejsza forma pomocy, jaką możemy wspólnie świadczyć – również za pośrednictwem Wysokiej Komisji – w tym trudnym czasie po pandemii, trudnym czasie związanym z wojną w Ukrainie i wsparciem naszych przyjaciół z Ukrainy.

Jestem od tego, żeby przygotować biuro na kolejne miesiące i lata, aby mogło w sposób sprawny codziennie przez całą dobę nieść pierwszą pomóc, głównie poprzez dziecięcy telefon zaufania. Jednocześnie cała rozbudowana działalność wymaga wsparcia pracowniczego. To są dla mnie szczególnie istotne wydatki, związane chociażby z rozwojem kompetencji rzecznika, które będą uzupełnione w nowej, aktualizowanej ustawie o pieczy zastępczej. Jeszcze raz bardzo uprzejmie proszę o pozytywną opinię do części 14 budżetu państwa. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Koreferat ma pan poseł Leszek Dobrzyński.

Poseł Leszek Dobrzyński (PiS):

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, wysokość budżetu rzecznika praw dziecka zaplanowano na 2023 r. w wysokości 22 178 tys. zł. Jest to kwota wyższa o 3172 tys. zł w stosunku do roku teraźniejszego. To zwiększenie to mniej więcej 17%. Jeżeli chodzi o główne pozycje wydatków, to są: wynagrodzenia i pochodne – 10 165 tys. zł, tu jest wzrost o 115%; wydatki bieżące, materiały, usługi – 11 566 tys. zł, wzrost o 119%. Dodam jeszcze tylko, że do całej kalkulacji przyjęto zatrudnienie na poziomie 68 etatów. Przewidywane średnie wynagrodzenie na jednego pracownika to 8000 zł. Dziękuję. Wnoszę o przyjęcie.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej części? Nie słyszę, zatem przechodzimy do części budżetowej Praca – dochody i wydatki w państwowych jednostkach budżetowych. Bardzo proszę, pan minister Stanisław Szwed.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, przedstawię w takim telegraficznym skrócie część budżetową 31 – Praca.

Największa pozycja jeśli chodzi o wydatki, to 491 600 tys. zł. Największe wydatki to jak zawsze ochotnicze hufce pracy, CPS Dialog. Na te części przeznaczyliśmy łącznie 443 000 tys. zł, czyli praktycznie wszystkie środki, które przeznaczamy na te dwa działania. W ramach tych działań mamy również środki z budżetu środków europejskich w części Praca. Mieliśmy zaplanowaną kwotę 595 000 tys. zł, które przeznaczyliśmy na Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, a 305 000 tys. zł to jeszcze ta perspektywa 2014–2020. Refundacja wydatków z Funduszu Pracy na realizację projektów skierowanych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu stanowi w łącznej kwocie prawie 270 000 tys. zł. Jeśli chodzi o kwestię związaną z rezerwą – łącznie ze środkami europejskimi w części Praca i środkami w budżecie państwa – to łącznie mieliśmy środki na poziomie 1 100 000 tys. zł. To główne pozycje, jeśli chodzi o część Praca.

Jeśli chodzi o plan finansowy Funduszu Pracy, to przewiduje się, że stan funduszu na początek 2023 r. wyniesie 24 200 000 tys. zł – w tym środki pieniężne w wysokości 16 200 000 tys. zł. Planowane przychody w 2023 r. wyniosą 9 500 000 tys. zł i będą wyższe o 1 000 000 tys. zł od tegorocznych przychodów. Głównym źródłem przychodu Funduszu Pracy będą wpływy ze składek na FP, które wyniosą 8 200 000 tys. zł, i będą wyższe o 1 800 000 tys. zł niż w obecnym roku.

Jeśli chodzi o wydatki funduszu, to w projekcie ustawy budżetowej zaplanowaliśmy je w wysokości 9 700 000 tys. zł i będą niższe o 0,5 mld zł od planowanych w tym roku. Dominującą częścią są wydatki przeznaczone na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w kwocie 5 000 000 tys. zł. Następną pozycją są wydatki obligatoryjne, na które przewidziano kwotę 3 300 000 tys. zł w tym zasiłki dla bezrobotnych 2 300 000 tys. zł. W ramach planowanej kwoty przewiduje się miesięczną wypłatę średnio ok. 108 tys. zasiłków. W 2023 r. przeciętna miesięczna wysokość wypłacanego zasiłku dla bezrobotnych wyniesie 1387,80 zł, a łącznie ze składkami na ubezpieczenie społeczne 1767,90 zł. Przewiduje się, że stan funduszu na koniec 2023 r. wyniesie 24 000 000 tys. zł, w tym środki pieniężne 16 400 000 tys. zł. To informacje, jeśli chodzi o plan Funduszu Pracy.

Jeśli chodzi o plan finansowy Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, to przewiduje się, że stan funduszu na początek 2023 roku wyniesie 3 800 000 tys. zł. Planowane przychody funduszu w roku 2023 wyniosą 745 600 tys. zł i będą wyższe o 195 000 tys. zł od tegorocznych planów. Głównym źródłem przychodów w Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych są składki od pracodawców w kwocie 600 000 tys. zł. Będą większe o prawie 95 000 tys. zł w stosunku do obecnego roku. Pozostałe przychody w kwocie 145 000 tys. zł są z odzyskanych należności.

Wydatki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w projekcie ustawy budżetowej zostały zaplanowane w wysokości 247 000 tys. zł i będą wyższe o 4000 tys. zł w stosunku do obecnego roku. Jeśli chodzi o planowane wydatki na transfery na rzecz ludności mieszczące się w należnościach, to jest 106 000 tys. zł. Z tytułu wypłaconych świadczeń 45 000 tys. zł. Przewiduje się, że stan Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na koniec 2023 r. wyniesie 4 300 000 tys. zł. W tej części to chyba wszystko. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Koreferentem w tej części budżetowej jest pan poseł Janusz Śniadek. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Dziękuję bardzo…

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo proszę o włączenie mikrofonu.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

A chciałem przyspieszyć.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Pan poseł nawet to zgłaszał.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Przedstawiony projekt budżetu w części budżetowej 31 – Praca – wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, dotacje celowe, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zostały przygotowane zgodnie z założeniami Rady Ministrów dla jednostek budżetowych w sposób bardzo wyważony, roztropny. W związku z tym wnioskuję o przyjęcie projektu budżetu.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Bardzo proszę. Proszę się przedstawić do mikrofonu.

Wiceprzewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Sebastian Koćwin:

Sebastian Koćwin, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych.

Szanowni państwo, cały czas podkreślamy, że konieczne jest przywrócenie składki na Fundusz Pracy do poziomu 2,45% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. W 2021 r. obniżono ten wymiar składki do 1%. Szczególnie teraz – kiedy jest założenie na 2023 r., że poziom bezrobocia pójdzie w górę z 4,9% do 5,4% – potrzebne są większe środki na fundusz, który zajmuje się właśnie przeciwdziałaniem bezrobociu, aktywnymi formami zatrudnienia.

Tymczasem wydatki Funduszu Pracy – zresztą powiedział o tym minister Szwed – będą wynosić 9 600 000 tys. zł, co oznacza spadek o 0,5 mld zł w porównaniu do planu finansowego na 2022 r. Rząd zamierza wydać mniej pieniędzy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Biorąc pod uwagę to, że poziom bezrobocia nawet w ustawie budżetowej pójdzie w górę o pół punktu procentowego – a jest taka możliwość, że będzie to więcej, biorąc pod uwagę niestabilną sytuację – wydaje się, że zdecydowanie powinno się przywrócić poziom 2,45%. Nie ukrywamy również, że cały czas zabiegamy o to, aby zwiększyć wysokość zasiłku dla bezrobotnych do 50% ostatniego wynagrodzenia. W sytuacji kiedy to bezrobocie pójdzie w górę…

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący OPZZ Sebastian Koćwin:

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Mamy najniższe bezrobocie w Europie, historycznie niskie. GUS podał dane, że jeszcze spadło w stosunku do sierpnia. Bardzo dziękuję. Czy są jeszcze jakieś inne głosy w dyskusji? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej części budżetu? Nie słyszę, zatem uznaję, że Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową Praca.

Przechodzimy do punktu trzeciego część budżetowa 44 – Zabezpieczenie społeczne. Bardzo proszę, panie ministrze. Pan minister, Stanisław Szwed.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Dziękuję bardzo. Jeśli chodzi o część 44 – Zabezpieczenie społeczne, to planujemy tu niewielkie dochody – 219 tys. zł – głównie z opłat za egzaminy w specjalizacjach w zawodzie pracownik socjalny. Jeśli chodzi o wydatki, to planujemy środki w kwocie 3 700 000 tys. zł, będą wyższe o 200 000 tys. zł w stosunku do tego roku. Wzrost wydatków wynika przede wszystkim z wyższych kwot dotacji z budżetu państwa dla Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Funduszu Solidarnościowego. Dotacje dla Funduszu Solidarnościowego w kwocie 2 650 000 tys. zł to dominująca pozycja, jeśli chodzi o wydatki w części 44 – Zabezpieczenie społeczne. Kolejną pozycją, tak jak już powiedziałem, jest PFRON z dotacją 850 000 tys. zł.

Jeśli chodzi o programy, to oczywiście kontynuujemy program „Aktywni+" dla osób starszych na lata 2021–2024. Budżet 40 000 tys. zł. Kontynuujemy program „Senior+" też na te same lata w kwocie 60 000 tys. zł.

Jeśli chodzi o kwestię planu finansowego Funduszu Solidarnościowego, to przychody w 2023 r. wyniosą 17 300 000 tys. zł i będą wyższe o prawie 700 000 tys. zł od przewidywanego wykonania w tym roku. Przychody te stanowią: wpływy ze składek na Fundusz Solidarnościowy prawie 12 000 000 tys. zł, danina solidarnościowa 2 500 000 tys. zł, dotacja z budżetu państwa 2 600 000 tys. zł i odsetki od lokat 400 000 tys. zł.

Wydatki zaplanowaliśmy na poziomie 25 000 000 tys. zł i będą niższe o 7 600 000 tys. zł od przewidywanego wykonania tegorocznego. W tym największe pozycje to: dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów – 14 800 000 tys. zł; świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji – 3 600 000 tys. zł; renta socjalna, zasiłek pogrzebowy – 5 600 000 tys. zł, realizacja programów rządowych i resortowych – 1 000 000 tys. zł, odpis na fundusz dostępności – 40 000 tys. zł. Stan środków pieniężnych na koniec okresu wyniesie ok. 1 200 000 tys. zł.

Jeśli chodzi o Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa – finansowany z udziałem środków europejskich – to planujemy tak jak dotychczas utrzymać tę kwotę na poziomie 550 000 tys. zł, czyli będziemy mieli taki podział jak w tym roku. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Koreferat w tej części budżetowej ma pani poseł Elżbieta Duda. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Elżbieta Duda (PiS):

Szanowny panie ministrze, Wysoka Komisjo, przedstawione sprawozdanie w ramach części 44 – Zabezpieczenie społeczne zostało opracowane na podstawie założeń do projektu budżetu państwa na rok 2023 przyjętych przez Radę Ministrów oraz wydatków określonych przez Ministerstwo Finansów.

Tak jak przedstawił pan minister, dochody i wydatki w tej części budżetu nie budzą większych zastrzeżeń. Skupię się trochę na wydatkach, które są przeznaczone na pomoc społeczną, na takie zadania jak: „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie", „Pokonać bezdomność", „Od zależności ku samodzielności". Programy niezbędne, potrzebne, nakierowane zarówno na rozwiązanie problemów, jak i prowadzenie działań profilaktycznych.

Najwięcej, bo aż 3 539 272 tys. zł planuje się przeznaczyć na pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej. Na takie zadania jak: wynagrodzenia dla polityków niepełnosprawnych do 30%, czy zrekompensowanie gminom utraconych dochodów do 50%, czy na tworzenie zakładowych funduszy rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych.

Słusznie zostały zwiększone dotacje o prawie 2,5% – wydatki na Fundusz Solidarnościowy, na dofinansowanie świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Trzeba zaznaczyć, że dobrze, że są kontynuowane wieloletnie programy dla osób starszych „Aktywni+", „Senior+", czy taki program jak „Posiłek w szkole i w domu". Wydatki w dziale Pozostała działalność zostały zwiększone o 107%. Wynika to z przeniesienia z działu Pomoc społeczna wydatków na realizację programu na rzecz zatrudnienia socjalnego.

Reasumując, przedstawiona informacja dotycząca przedstawionego projektu budżetu na 2023 r. w części 44 – Zabezpieczenie społeczne jest spójna, uwzględnia wszystkie potrzeby społeczne, oczywiście na miarę możliwości naszego państwa, dlatego proszę Wysoką Komisję o jej zaakceptowanie i przyjęcie zaproponowanego projektu budżetu.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Bardzo proszę.

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, Jerzy Płókarz, Krajowy Sztab Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej.

Jako organizacja społeczna mamy krótką, uniżoną i usilną prośbę o zwiększenie budżetu na program „Aktywni+". Kwota na ten program – 40 000 tys. zł – nie była zmieniana już od iluś lat, a koszty strasznie rosną. Trzeba pamiętać, że to jest budżet dla wszystkich organizacji społecznych, które działają na rzecz osób starszych i robią kawał dobrej roboty. Myślimy, że przy tak rosnących kosztach dodanie 30 000 tys. zł do budżetu

tego programu nie miałoby jakiegoś istotnego znaczenia, a dla osób starszych i organizacji działających na rzecz tych osób miałoby bardzo istotne znaczenie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, pani poseł Magdalena Biejat.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Panie ministrze, mam pytanie. Dlaczego państwo ciągle nie podnoszą zasiłku pogrzebowego? Lewica już jakiś czas temu złożyła wniosek przygotowany przez pana posła Arkadiusza Iwaniaka. Leży cały czas w zamrażarce. Przypominam, że zasiłek został obniżony w 2011 r. przez Donalda Tuska do 4000 zł. Proponujemy podniesienie go do 7000 zł. Oczywiście o kwocie możemy dyskutować, ale mamy za sobą pandemię, mamy inflację, mamy drożyznę. Oszczędzanie na wdowach i wdowcach jest wydaje mi się dość kuriozalne, dlatego przypominam o tym projekcie i bardzo proszę, abyście państwo coś z tym zrobili. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, pani poseł Iwona Hartwich.

Poseł Iwona Hartwich (KO):

Dziękuję bardzo. Mam pytanie do ministra Szweda. Chciałabym, żeby pan mi na nie odpowiedział, bo już trzy razy składałam i zapytanie, i interpelacje. Dlaczego jest zamrożony zasiłek pielęgnacyjny? Moje środowisko – rodzice dzieci niepełnosprawnych – kompletnie tego nie rozumie. Dlaczego jest zamrożony zwykły zasiłek pielęgnacyjny?

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Ja?

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Tak, proszę o odpowiedź. Nie chciałam przerywać tej dyskusji.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Dziękuję za te pytania. Oczywiście te wszystkie pytania skupiają się na jednej rzeczy. Są związane z finansami. Z naszej strony – naszego ministerstwa – byłaby otwartość, ale musimy brać pod uwagę możliwości budżetowe. Jeśli chodzi o zasiłek pogrzebowy, to w tej chwili pracujemy nad tym, aby doprowadzić do podwyższenia tego zasiłku. Jeśli chodzi o zasiłek pielęgnacyjny, to był podniesiony w 2019 r.

Poseł Iwona Hartwich (KO):

A potem zamroziliście ten zasiłek pielęgnacyjny…

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Nikt nie zamroził, tylko nie był podniesiony w następnym roku. Nikt niczego nie mrozi. Mrozić to się można w lodówce, a nie tutaj. Podejmowaliśmy inne działania, żeby pomagać osobom niepełnosprawnym m.in. poprzez podnoszone i waloryzowane świadczenie pielęgnacyjne. Ono jest dzisiaj na odpowiednim poziomie i pani doskonale o tym wie. Jeżeli byłoby tak jak było za rządów formacji, którą dzisiaj pani reprezentuje, to byłaby pani na poziomie 1000 zł…

Poseł Iwona Hartwich (KO):

Jaką formację? Nie należę do żadnej partii.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Ale reprezentuje pani klub, tak że… Wiemy, jakie były świadczenia i wiemy, ile zrobiliśmy w tym zakresie.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są inne głosy? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej części budżetowej? Nie słyszę, zatem uznaję, że część budżetowa 44 została pozytywnie zaopiniowana.

Przechodzimy do części budżetowej 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Bardzo proszę przedstawicieli.

Dyrektor generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Andrzej Bida, dyrektor generalny urzędu ds. kombatantów.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor generalny UdSKiOR Andrzej Bida:

Postaram się jak najszybciej. Wydatki urzędu zostały określone w wysokości 164 297 tys. zł, co stanowi 105,3% w stosunku do planu na ten rok. Wzrost wydatków wynika przede wszystkim z tego, że w budżecie na przyszły rok zaplanowano wydatki z przeznaczeniem na finansowanie zadań wynikających z ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej w kwocie 106 924 tys. zł. W tym roku to było 100 000 tys. zł. Inne duże wydatki urzędu w dziale 853 to pomoc dla kombatantów i innych osób uprawnionych w wysokości 27 950 tys. zł, z czego 600 000 zł przeznaczone będzie w formie dotacji celowej dla Związku Inwalidów Wojennych, natomiast do dyspozycji szefa urzędu pozostawiono środki w wysokości 27 350 tys. zł. Ponadto w tym samym dziale zaplanowaliśmy wydatki na finansowanie zadań z zakresu upamiętniania i popularyzowania tradycji walki o niepodległość w wysokości 5446 tys. zł, w tym 1700 tys. zł na dotacje celowe w ramach otwartych konkursów ofert.

W ramach rezerw celowych w części 83 zaplanowano środki na realizację ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom zesłanym lub deportowanym przez władze Związku Radzieckiego w kwocie 2500 tys. zł na wypłatę świadczeń dla Sybiraków. W dziale 750 Administracja publiczna zaplanowano wydatki w kwocie 23 334 tys. zł, co stanowi 115,7% w stosunku do bieżącego roku. To główne wydatki. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. W tej części budżetowej koreferentem jest pan poseł Robert Warwas. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, kwestie finansowe związane z działalnością Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych są zawarte w części 54 projektu budżetu państwa na 2023 r. Pan dyrektor wspomniał o tych najważniejszych działach. Dochody w dziale 750 zaplanowane zostały w takiej samej wysokości jak w 2022 r. 1000 zł z tytułu prowizji na płatnika od składek społecznych.

Zaplanowane w urzędzie wydatki wynoszą 164 297 tys. zł, co stanowi wzrost o 8231 tys. zł w porównaniu do planu budżetowego na 2022 r. Wydatki te zostały skalkulowane w czterech działach: wydatki w dziale 750 – Administracja publiczna mają wynieść 23 334 tys. zł, co będzie stanowiło 115,7% wydatków zawartych w budżecie na bieżący rok. W dziale 752 – Obrona narodowa wydatki mają wynieść 12 000 zł. W dziale 851 – Ochrona zdrowia wydatki zostały zaplanowane w wysokości 81 000 zł. Jest to wzrost o 152,8% w porównaniu do wydatków zawartych w budżecie na 2022 r. W dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej urząd zaplanował wydatki w kwocie 140 870 tys. zł, czyli 103,7% budżetu z 2022 r. z przeznaczeniem na finansowanie zadań wynikających z ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych. W pierwszej części rozdziału 85.323 – Państwowy Fundusz Kombatantów urząd zaplanował wydatki w kwocie 33 946 tys. zł. Z kolei w drugiej części rozdziału 85.395 – Pozostała działalność urząd zaplanował wydatki z przeznaczeniem na finansowanie zadań wynikających z ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych w kwocie 106 924 tys. zł, co stanowi 106,9% budżetu z 2022 r.

Mając na uwadze powyższe, uważam, że budżet UdSKiOR jest przejrzysty. Zwiększenie wydatków w zakresie ochrony zdrowia z polityki społecznej jest uzasadnione, dlatego proszę o pozytywne zaopiniowanie tego budżetu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś chciałby zabrać głos w tym punkcie? Bardzo proszę, pan poseł Tadeusz Tomaszewski.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni przedstawiciele urzędów, prezentując projekt budżetu, mówił pan o kwotach dotyczących pomocy socjalnej dla kombatantów. To będzie szczególny rok, szczególnie trudny ze względu na inflację, drożyznę, ale także wzrost kosztów utrzymania zwłaszcza osób samotnie prowadzących gospodarstwa rodzinne, często osób z niepełnosprawnościami, z dużymi wydatkami na leczenie i rehabilitację. Wobec powyższego chciałbym zapytać, ile w bieżącym 2022 r. planuje się wydać na pomoc socjalną dla kombatantów. W jakiej wysokości jest udzielana ta pomoc? Ile wpłynęło wniosków? Ile z nich zostało załatwionych pozytywnie, a ile negatywnie z powodu braku środków finansowych? Jak wygląda projekcja w tej sprawie na przyszły rok? Jeśli pan dyrektor nie jest w stanie udzielić mi odpowiedzi w tej chwili, to uprzejmie proszę o odpowiedź na piśmie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor generalny UdSKiOR Andrzej Bida:

Szanowny panie pośle, postaram się odpowiedzieć. W tym roku w okresie styczeń–sierpień zarejestrowaliśmy 14 244 wnioski. W tym okresie wydaliśmy 13 216 pozytywnych decyzji, a część z nich była jeszcze nierozpatrywana w tym… Średnia kwota pomocy w tym okresie wyniosła ponad 1800 zł, a dla porównania w ubiegłym roku taka średnia kwota w tym okresie to było 1217 zł. W tym roku jest wzrost. Planujemy, że ta pomoc w przyszłym roku też będzie co najmniej na takim poziomie. Trzeba pamiętać, że niestety to środowisko uprawnionych… Z roku na rok ubywa tych osób, tak że to też trzeba mieć na względzie. Rocznie ubywa nam ok. 14% podopiecznych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej części budżetu? Nie widzę, zatem przechodzimy do części 63 – Rodzina. Bardzo proszę, pan minister Stanisław Szwed.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Dziękuję bardzo. Jeżeli pani przewodnicząca pozwoli, to część 5. i części 8. i 9. omówiłbym razem, bo to się wiąże…

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Tak, tak jak zwykle.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Jeżeli chodzi o część 5. w zakresie dochodów i wydatków, to są nieduże kwoty. Mogę tylko zasygnalizować, że jeżeli chodzi o realizację programów prorodzinnych, to na program „Po pierwsze rodzina” – 20 500 tys. zł, realizacja zadań w zakresie Karty Dużej Rodziny – 5 300 000 tys. zł. Współfinansowanie projektów realizowanych ze środków Unii Europejskiej 2500 tys. zł.

Jeśli chodzi o kwestię związaną z działem dotyczącym części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, to głównym programem jest program „Rodzina 500+”. Projekt ustawy zakłada kwotę 40 200 000 tys. zł. Jeśli chodzi o świadczenia rodzinne, to przewidujemy na rok 2023 kwotę 15 000 000 tys. zł. To jest wzrost o 1 100 000 tys. zł w stosunku do tegorocznej ustawy budżetowej, w tym środki wynikające z waloryzacji świadczeń z zakresu rodziny, polityki społecznej, zabezpieczenia społecznego. W tym mamy program „Dobry start”, czyli tzw. wyprawkę szkolną. Kwota 1 400 000 tys. zł. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 – 553 000 tys. zł. Też wzrost o ponad 100 000 tys. zł w stosunku do tegorocznych środków.

Jeśli chodzi o pomoc społeczną, to w projekcie ustawy mamy zaplanowany poziom 5 000 000 tys. zł, wzrost o ponad 200 000 tys. zł. O pomocy żywnościowej już mówiłem. Jeśli chodzi o ustawę „Za życiem", to przewidujemy prawie 300 000 tys. zł. Zespoły do spraw orzekania, realizacja karty parkingowej, legitymacje osób niepełnosprawnych – 218 000 tys. zł. Wzrost o 16 000 tys. zł w stosunku do tego roku. Karta dużej rodziny w innej pozycji jeszcze dodatkowo – 61 000 tys. zł wzrost o 21 000 tys. zł w tym ulgi na PKP 40 000 tys. zł. Świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, czyli to dodatkowe świadczenie 500+ dla osób niesamodzielnych, finansowane z Funduszu Solidarnościowego, wyniesie 3 600 000 tys. zł. To tyle, jeśli chodzi o główne pozycje w dziale 8 i 9. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, pani poseł Danuta Nowicka.

Poseł Danuta Nowicka (PiS):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, tak jak powiedział pan minister, środki zaplanowane w części 63 – Rodzina na rok 2023 będą wydatkowane głównie na funkcjonowanie, utrzymanie, rozwój systemów teleinformatycznych obsługujących programy realizowane przez ministerstwo. Ponadto na wynagrodzenia pracownicze wraz z pochodnymi oraz na funkcjonowanie urzędu. Po przeanalizowaniu przedstawionego projektu w części 63 – Rodzina oraz po wysłuchaniu informacji pana ministra rekomenduję przyjęcie projektu do realizacji w 2023 r. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Pan poseł Adam Śnieżek odnośnie do części 8 i 9.

Poseł Adam Śnieżek (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, we wskazanych częściach budżetu 85 – województwa i 83 – Rezerwy celowe następuje istotne zwiększenie wydatków w niektórych kluczowych pozycjach. Chciałbym wskazać na…

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Proszę bliżej mikrofon, bo nie słychać.

Poseł Adam Śnieżek (PiS):

…następuje istotne zwiększenie wydatków w niektórych kluczowych pozycjach. Chciałbym zwrócić uwagę na dział 852 – Pomoc społeczna. Wydatki z budżetu państwa w tym zakresie to 4 434 561 tys. zł są na poziomie 106,8% planu wydatków na bieżący rok. Z tego między innymi 598 934 tys. zł to jest 108,4% planu na rok 2022 na dofinansowanie wypłat zasiłków okresowych. Jeśli chodzi o zasiłki stałe, to to jest na poziomie 111,4% zaplanowanych wydatków na bieżący rok. Jeśli chodzi o usługi opiekuńcze, to jest na poziomie 163,6%.

W tym obszarze w części 83 – Rezerwy celowe przewidziana jest kwota 480 648 tys. zł, która zwiększy plan wydatków na pomoc społeczną. W dziale 855 – Rodzina kwota wydatków na realizację przez gminę zadań związanych ze świadczeniami rodzinnymi, zasiłkami dla opiekuna, świadczeniami z Funduszu Alimentacyjnego, jednorazowym świadczeniem w kwocie 4000 zł z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" to kwota 14 692 582 tys. zł. To jest zwiększenie o 9,2%. Przede wszystkim z powodu zwiększenia kwoty świadczenia pielęgnacyjnego od 1 stycznia przyszłego roku, o czym mówił pan minister Szwed. W tym obszarze także w części 83 – Rezerwy celowe zaplanowana jest kwota 116 139 tys. zł, też zwiększając plan wydatków w tym zakresie.

Jeśli chodzi o część 83 – Rezerwy celowe, to chciałbym zwrócić uwagę na kwotę 178 913 tys. zł przewidzianą na realizację kompleksowego programu wsparcia dla rodzin „Za życiem", a także na pozycję środków na realizację programu wieloletniego „Senior+" w kwocie 60 000 tys. zł. To jest program wieloletni. To znaczące zwiększenia i istotna, adekwatna odpowiedź na potrzeby w tych obszarach. Wnioskuję o pozytywną opinię do tych części budżetu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Czy w tych częściach budżetowych ktoś chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pani poseł Magdalena Biejat i pan poseł Tadeusz Tomaszewski. Bardzo proszę.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Panie ministrze, mam pytanie, bo państwo uprawiacie tutaj dość ciekawe manewry na tym budżecie i rozmaite zadania są porozbijane po różnych pozycjach albo ileś rezerw celowych, ileś funduszy gromadzi w sobie rozmaite cele, rozmaite przeznaczenia… W ogóle się nie dziwię, że jest tak kiepska dyskusja na temat tego budżetu, bo nie idzie dojść do tego, co i na co jest wydawane. W związku z tym mam jedno pytanie. Czy pan jest w stanie powiedzieć mi, ile polskie państwo wyda na pieczę zastępczą sumarycznie w 2023 r.? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, pan poseł Tadeusz Tomaszewski.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Pani przewodnicząca, panie ministrze chciałbym zapytać o planowane wydatki na realizację rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Tam mamy informację, że w jednym module to jest 350 000 tys. zł, a w drugim 160 000 tys. zł, ale w nawiasie czytamy, że poziom jak w ustawie budżetowej na rok 2022. Czy to wynika z tego, że to jest program wieloletni do 2023 r., czy z państwa oceny, że jednak ta sytuacja w 2023 r. będzie zapewne trudniejsza i ilość osób, która będzie korzystała, czy będzie mogła skorzystać z tego programu, zapewne będzie większa.

Ostatnio byłem w czterech powiatach w piętnastu gminach, w każdej z nich pytałem, jak funkcjonuje realizacja zobowiązania wynikającego z Prawa oświatowego. Już od 1 września każda szkoła, każda gmina jest zobowiązana stworzyć możliwość korzystania z posiłku oczywiście z odpłatnością w każdej szkole. Okazuje się, że tam, gdzie gminy jako organy prowadzące w szkołach mają własne stołówki, to nie ma z tym problemu. Są takie gminy jak gmina Ostrowite w powiecie słupeckim, gmina Nowe Miasto w powiecie średzkim, gdzie 90% dzieci korzysta z ciepłego posiłku. Ten posiłek z wsadu do kotła kosztuje 4,5 do 5 zł. W tym ok. 10% to są dzieci, które korzystają z dofinansowania z ośrodka pomocy społecznej poprzez ten rządowy program. Ale są też szkoły, w których nie ma stołówek. Wówczas nie można nawet udzielić pomocy tym dzieciom, które mają dofinansowanie, bo catering dla 3, 4 osób nie chce przyjeżdżać. Wcześniej ze względu na to, że były tańsze posiłki i było więcej korzystających, to przyjeżdżał catering. Mam pytanie, bo tam mowa o tym, że prawo do tej pomocy mają osoby, których dochód nie przekracza 150% kryterium z pomocy społecznej…. To jest jedna rzecz.

Druga rzecz, to czy, kiedy i w jaki sposób zostanie uruchomiony program pomocy z banków żywnościowych. Muszę powiedzieć panu ministrowi – pan też ma swoje biuro – że w ostatnim czasie, a dokładniej wczoraj, miałam kilka rodzin, które przyszły i chciały, żeby udzielić im pomocy w formie rzeczowej w formie dostępu do banku żywnościowego. Z informacji, którą uzyskałem, wiem, że ten program jeszcze nie ruszył. Jak to jest? Czy pan minister mógłby powiedzieć coś więcej na temat tej formy pomocy dla osób potrzebujących? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo proszę, pani przewodnicząca Marzena Okła-Drewnowicz.

Poseł Marzena Okła-Drewnowicz (KO):

Bardzo dziękuję. Panie ministrze, mam pytanie dotyczące środowiskowych domów pomocy. W ostatnim czasie otrzymujemy bardzo dużo różnych pism. Właściwie pisma są tej samej treści, ale mam wrażenie, że dostajemy je ze wszystkich środowiskowych domów samopomocy z całej Polski alarmujące o ich trudnej sytuacji finansowej. Jak państwo zaplanowaliście ten budżet w stosunku do roku poprzedniego i jak odnosicie się państwo do ich postulatów mówiących o tym, że te środki spowodują, że… Niestety jeszcze po podniesieniu pensji minimalnej spłaszczenie będzie tak duże, że specjaliści, którzy tam pracują – a wiemy, że to jest specyficzna praca – będą mieli płace w wysokości płac pracowników gospodarczych.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Dziękuję bardzo. To może zacznę od tego ostatniego pytania pani poseł. Jeśli chodzi o środowiskowe domy samopomocy, to chcemy podnieść wskaźnik, kryterium uprawniające do otrzymania dotacji. Jeszcze nie mamy określone, jaki to będzie poziom, ale ostatnio spotkaliśmy się też ze środowiskami domów samopomocy i pracujemy nad tym, aby podnieść to kryterium. Na pewno to będzie wzrost. Mamy na to tylko środki w rezerwie celowej, które są w naszym ministerstwie. Nie mamy na to dodatkowych środków.

Jeżeli chodzi o program „Posiłek w szkole i w domu", to oczywiście potwierdzam, że to jest kwota 550 000 tys. zł. 40 000 tys. zł na stołówki. W tym zakresie chcemy podnieść kryterium do 200% kryterium dochodowego, żeby zwiększyć dostępność dzieci do programu. Jeszcze nie mamy ostatecznej analizy, jeśli chodzi o wykorzystanie środków na modernizację, rozbudowę stołówek, bo to jest w zakresie ministerstwa edukacji… Ministerstwo Edukacji i Nauki ma na to 40 000 tys. zł. Jeśli byłaby potrzeba dołożenia do tego, to też oczywiście dołożymy, bo to jest potrzebne szczególnie w tych mniejszych miejscowościach, gdzie wraca się po erze zamykania stołówek w szkołach do powrotu do stołówek prowadzonych przez szkoły. Myślę, że ten program możemy jeszcze wzmocnić, jeśli jest taka potrzeba, ale na dniach będziemy mieć informację, jak to jest realizowane. Jeszcze było pytanie…

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

O planowane wydatki na pieczę zastępczą w przyszłym roku, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

A, o wydatki na pieczę zastępczą. Tu mamy trochę rozpisane środki. Są środki, które są u wojewodów i są środki, które są bezpośrednio u nas. W naszych pozycjach 45 000 tys. zł i kolejne na ośrodki adopcyjne i placówki opiekuńczo-wychowawcze. Łącznie te środki, jak mówiliśmy wcześniej w tych programach z wojewodami to 45 000 tys. zł.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tych części budżetowych? Nie słyszę, zatem uznaję, że część 5., 8. i 9. zostały pozytywnie zaopiniowane przez Wysoką Komisję.

Przechodzimy do części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Bardzo proszę referuje pani prezes, czy zastępca pani prezes?

Zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka:

Bardzo dziękuję. Zastępca prezesa, Monika Rzepecka.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Pani Monika Rzepecka, bardzo proszę.

Zastępca prezesa KRUS Monika Rzepecka:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję. Wszyscy z państwa dostaliście plan rzeczowo-finansowy na 2023 r., więc postaram się maksymalnie skrócić przedstawienie budżetu Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na 2023 r., który został przygotowany z założeniami i wytycznymi ministra finansów na 2023 r.

Jeśli chodzi o część 72, to wydatki z budżetu państwa… Największą pozycję, jeśli chodzi o wydatki, stanowi dotacja do Funduszu Emerytalno-Rentowego – 20 143 263 tys. zł, która jest wyższa o 6,5% w stosunku do 2022 r. ze względu na przewidziany w tych wytycznych wskaźnik waloryzacji. Drugą pozycję stanowią wydatki na świadczenia finansowane z budżetu państwa, które są zlecone KRUS-owi do realizacji. Trzecią pozycję stanowi dotacja do Funduszu Prewencji i Rehabilitacji, która w 2023 r. jest obniżona o 1338 tys. zł w stosunku do roku bieżącego. Pozostałą kwotę, jeśli chodzi o wydatki, stanowią działy: Obrona narodowa, Ochrona zdrowia i Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.

Krótko, jeśli chodzi o trzy nasze fundusze celowe. Jeśli chodzi o Fundusz Emerytalno -Rentowy, to przychody funduszu na 2023 rok oszacowano na 22 724 129 tys. zł. Stanowi to wzrost o 5,1%. Podstawowym źródłem przychodów jest dotacja z budżetu państwa, o któ-

rej mówiłam. Przypis składek oszacowano na kwotę 1 610 669 tys. zł i stanowią one ok. 7,1% przychodów. Do planu przyjęto liczbę ubezpieczonych na poziomie 1 054 000 osób, naszych beneficjentów. Jest to spadek o ok. 3,1%.

Jeśli chodzi o koszty Funduszu Emerytalno-Rentowego na 2023 r., to są 23 115 002 tys. zł. W tych kosztach uwzględniono już naszych nowych beneficjentów, którzy – zgodnie ze zmianami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników – nie muszą w tym roku zdawać gospodarstwa, żeby otrzymać emeryturę rolniczą. Do planu przyjęto założenia, że przeciętna liczba świadczeniobiorców wyniesie 995 tys. i będzie niższa o 1,5%. Druga pozycja jeśli chodzi o koszty, to zasiłki macierzyńskie, pogrzebowe oraz refundacja kosztów wypłaty świadczeń zabiegowych ze świadczeniami z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Trzecia pozycja to składki na ubezpieczenia zdrowotne rolników w kwocie 1 766 582 tys. zł. To jest Fundusz Emerytalno-Rentowy.

Fundusz Prewencji i Rehabilitacji. Przychody oszacowano na łączną kwotę 58 000 tys. zł Koszty realizacji zadań Funduszu Prewencji i Rehabilitacji zaplanowano w wysokości 66 399 tys. zł – stanowi to wzrost o ponad 18%. Dlaczego? Oprócz wzrostu cen zakupu usług zdrowotnych, czyli turnusów naszych beneficjentów w centrach rehabilitacji rolniczej, jest jeszcze dodatkowo zmiana, nowelizacja ustawy z kwietnia tego roku wprowadziła możliwość rehabilitacji leczniczej rolników, którzy są już na emeryturze rolniczej oraz turnusów regeneracyjnych dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Dodatkowo zaplanowano odpowiednie kwoty, aby te osoby mogły skorzystać z naszej rehabilitacji i pobytu w CRR-ach KRUS-u.

Fundusz Administracyjny. Przychody Funduszu Administracyjnego zaplanowano na kwotę 932 840 tys. zł. Podstawową pozycję przychodów funduszu stanowi odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego oraz odpis z Funduszu Składkowego. Koszty realizacji zadań FA zaplanowano w kwocie 1 891 000 tys. zł, co stanowi wzrost o 12,2% w stosunku do roku bieżącego. Największą pozycję, bo 45% kosztów funduszu, stanowią wynagrodzenia osobowe, a 17,1% to wzrost Funduszu Wynagrodzeń w tym roku przy zatrudnieniu 6400 etatów i przy średnim wynagrodzeniu 5565 tys. zł bez wynagrodzenia rocznego oraz centralnego funduszu wypłat okolicznościowych. Dodatkową dużą pozycję w naszych wydatkach w KRUS-ie stanowią usługi pocztowe i bankowe związane z doręczaniem świadczeń w kwocie 103 955 tys. zł. Koszty i cały budżet Funduszu Administracyjnego pozwoli nam na sprawne realizowanie wszystkich zaplanowanych działań na 2023 r. Bardzo państwu dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, pani prezes. Bardzo proszę, pani poseł Ewa Kozanecka.

Poseł Ewa Kozanecka (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowna Komisjo, odnosząc się do części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego chciałabym podkreślić, że wszystkie wydatki, przychody w tej części budżetowej zaplanowane zostały zgodnie z projektem ustawy budżetowej na 2023 r. Wszystkie najważniejsze informacje – dotyczące wydatków budżetowych, ich przeznaczenia oraz przychodów zaplanowanych na 2023 r. – przedstawiła już szczegółowo zastępca prezesa KRUS pani Monika Rzepecka.

Dodam tylko, że w planowanym na przyszły rok budżecie praktycznie nie zmienia się struktura wydatków. Oczywiście zmienia się liczba beneficjentów. Jak podkreśliła pani prezes ważne jest to, że w Funduszu Emerytalno-Rentowym zaplanowano dodatkowe kwoty na wypłaty emerytur rolniczych w pełnej wysokości świadczeniobiorcom, którzy będą wchodzić do systemu bez konieczności zbywania gospodarstwa rolnego, oraz na doliczenie okresów odbywania służby wojskowej do wysokości emerytury rolniczej zgodnie z ustawą z 28 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. To jest bardzo istotne i ważne. Ważne jest też to, że w Funduszu Prewencji i Rehabilitacji – też zgodnie z tą ustawą – są zabezpieczone środki na podwyższenie stawki odpłatności za osobodzień za rehabilitację rolników, a także dzieci rolników oraz sfinansowanie dodatkowo – zgodnie z ustawą – nowych zadań. Co do Funduszu Administracyjnego to została zaplanowana kwota na wzrost wynagrodzeń dla pracowników KRUS. Jest to ponad 17% w związku z wyrównaniem wynagrodzeń do minimalnego

wynagrodzenia za pracę na 2023 r. Proponuję pozytywnie zaopiniować i przyjąć część budżetową 72. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Proszę, pan poseł Tadeusz Tomaszewski.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowna pani prezes, chciałbym zapytać o trzy kwestie. Po pierwsze, o te nowe rozwiązania, które wprowadziliśmy ustawą dotyczącą możliwości otrzymania pełnej emerytury rolniczej bez potrzeby zdania gospodarstwa rolnego następcy. Jaka dodatkowa grupa osób będzie korzystała z tej pełnej emerytury? Ile wniosków wpłynęło w tej chwili i jakie to będą… Może inaczej. Czy są zabezpieczone skutki tego rozwiązania przechodzące na 2023 rok?

Druga kwestia, o czym mówiła pani poseł koreferent, dotyczy turnusów rehabilitacyjnych oraz form rehabilitacji dla rolników. Czy Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przeprowadziła odpowiednią akcję informacyjną skierowaną do osób ubezpieczonych, że mają takie możliwości, bo to jest nowe rozwiązanie. Ile na dzień dzisiejszy w ośrodkach rehabilitacyjnych – prowadzonych przez fundusz składkowy – jest miejsc? Jaki jest procent wykorzystania? Jaki procent wykorzystania to właśnie osoby ubezpieczone w KRUS-ie, a jaki to usługi realizowane na zewnątrz?

Ostatnia kwestia, która od wielu lat jest bardzo wstydliwa, to kwestia wysokości wynagrodzeń dla pracowników KRUS. Zdaniem związków zawodowych działających w Kasie 40% stanowią osoby, które pobierają minimalne wynagrodzenie. 40%. Ta średnia, która była podana przed chwilą, i sam fakt planowanego wzrostu wynagrodzenia o 17% to oczywiście krok we właściwym kierunku. Niemniej jednak to nadal będzie bardzo wysoki procent pracowników, którzy będą na najniższym, minimalnym wynagrodzeniu. Czy w tej sprawie wreszcie przewiduje się podjęcie systemowych działań, by przynajmniej zbliżyć wysokość średniego wynagrodzenia do tego, które jest w ZUS-ie? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę panią prezes o odpowiedź.

Zastępca prezesa KRUS Monika Rzepecka:

Bardzo dziękuję. Panie pośle, postaram się w skrócie odpowiedzieć na trzy zadane przez pana pytania. Gdyby odpowiedź była niesatysfakcjonująca, to jeszcze ją uzupełnimy.

Jeśli chodzi o pierwsze pytanie i nowelizację ustawy, która weszła w kwietniu… Ponieważ wyrównywaliśmy i wypłacaliśmy naszym beneficjentom pełną wysokość emerytury bez potrzeby zdania gospodarstwa i to było z automatu, to w czerwcu 2022 r. – na koniec czerwca 2022 r. – ze względu na fakt, że te nasze emerytury są… System jest skomplikowany, ponieważ składa się z części uzupełniającej i składkowej. Wyrównanie do najniższej emerytury dotyczyło 19 258 naszych beneficjentów na kwotę 18 313 877 zł. Przeciętny wzrost o ok. 950 zł. Tak że ta nowa zmiana od kwietniowej nowelizacji ustawy będzie dotyczyła takiej liczby nowych beneficjentów.

Jeśli chodzi o drugie pytanie, to tak, oczywiście, w nowym budżecie zaplanowaliśmy również… To jest jeszcze pierwsze pytanie, przepraszam, bo to jest kontynuacja pierwszego pytania. W budżecie na 2023 r. zaplanowaliśmy również odpowiednie środki dla tych nowych osób, beneficjentów wchodzących. To jest zgodne ze skutkami regulacji, bo nie jesteśmy w stanie przewidzieć, jaka to będzie dokładnie liczba. W budżecie mamy przewidziane na to środki, więc wypłaty dla naszych nowych beneficjentów – którzy nie będą zdawali gospodarstw, a spełnią wymagania ustawowe i okres składkowy – będą wypłacane w pełnej wysokości.

Drugie pytanie dotyczyło Funduszu Prewencji i Rehabilitacji i rehabilitacji leczniczej dla naszych emerytów, żeby skorzystali z turnusów rehabilitacyjnych w centrach rehabilitacji rolniczej. To jest przewidziane od nowego roku, panie pośle. Turnusy regeneracyjne dla opiekunów osób niepełnosprawnych również ruszają od nowego roku. Przewidziana liczba to 600 osób jeśli chodzi o emerytów rolników i 600 osób jeśli chodzi o opiekunów osób niepełnosprawnych odpowiednio w kwocie zabezpieczonej i przeliczonej na 133 zł za osobodzień.

Jeśli chodzi o propagowanie tej nowej możliwości, to jak najbardziej propagujemy. Informujemy wszędzie o takiej możliwości. W tej chwili w każdym województwie odbywa się rozstrzygnięcie konkursu na poziomie regionalnym dla Kół Gospodyń Wiejskich. W panelu dyskusyjnym przedstawiciel Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przy tej okazji, na tym forum również informuje o nowych zmianach, które przewiduje ustawa. W tym również o możliwości skorzystania od nowego roku z rehabilitacji dla emerytów rolników, jak i dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Oczywiście wykorzystujemy wszelkie kanały i wszelkie możliwości. Zintensyfikujemy te działania, jeżeli faktycznie informacja nie dociera do naszych beneficjentów.

Trzecie pytanie dotyczy kosztów i wynagrodzeń. Bardzo dziękuję panu posłowi za to pytanie. Muszę powiedzieć, że się przychylam. Muszę powiedzieć, że od zeszłego roku, a może nawet i wcześniej… Od zeszłego roku głównie rozpoczęła się taka zmiana systemowa, ponieważ w zeszłym roku podwyżka Funduszu Wynagrodzeń dla KRUS wyniosła 12,8%. W tym roku – tak jak mówiłam i tak jak podkreśliła pani poseł sprawozdawca – to jest 17,1%, więc nawet więcej niż przy regularnej podwyżce w sferze budżetowej. Jesteśmy z panią prezes po spotkaniu ze związkami zawodowymi NSZZ „Solidarność" i naszym reprezentatywnym związkiem zawodowym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Podejmujemy już rozmowy na przyszłość, jak będziemy dzielić te pieniądze. Zgadzam się i to podzielam, że chcielibyśmy, aby wynagrodzenia w KRUS były wyższe, ale ta podwyżka w porównaniu do zeszłego roku podtrzymuje pewną dynamikę zmian. Będziemy się starali rozdzielić te pieniądze tak, żeby wszyscy pracownicy byli zadowoleni.

Pan poseł poruszył jeszcze kwestię wynagrodzenia i podniesienia go… Faktycznie 40% dotyczy podwyżki do wynagrodzenia minimalnego do 3600 zł., które docelowo będzie w 2023 r. Natomiast kwotowo to jest mniej niż w roku poprzednim, ponieważ podwyżki w tym roku pozwoliły nam na podniesienie i ucieczkę od poziomu kwoty minimalnej. Jeśli moja wypowiedź jest niepełna, to proszę o informację. Prześlemy na piśmie. Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Dalsze prowadzenie przejmie pan przewodniczący Robert Warwas. Bardzo proszę, pan poseł Tadeusz Tomaszewski. Rozumiem, że pan poseł chce jeszcze dopytać, bardzo proszę. Mam ogromną prośbę, ponieważ odbywają się komisje, dostaję telefony, że posłowie proszą… Bardzo proszę. Wszyscy państwo macie te budżety, kto się chce zagłębić, to naprawdę jest odpowiednia lektura. Budżet państwa jest naprawdę bardzo dobry.

Bardzo proszę, pani poseł. Pani krótko odpowiada i potem pan.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Może nie róbmy tej Komisji, jak ona nie ma sensu, pani przewodnicząca?

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Nie. Ona oczywiście ma sens. Nie rozumiem.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Albo dyskusja ma sens albo nie ma sensu.

Poseł Grzegorz Matusiak (PiS):

Nie ma sensu prowadzić takich dyskusji.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Wie pani, jeżeli pytanie… Możemy oczywiście zrobić przerwę, proszę bardzo. Ale jeżeli pytanie jest tego rodzaju, że robi się przytyk z tego, że rząd Prawa i Sprawiedliwości z dobrodziejstwa podnosi w sposób bardzo duży minimalne wynagrodzenie, to, mili państwo, nie jest dobre pytanie.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

To nie był przytyk, pani przewodnicząca. Zalecam słuchanie ze zrozumieniem pana posła Tomaszewskiego.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo proszę, pan poseł Tomaszewski. Prowadzi pan poseł Warwas.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Panie przewodniczący, pani przewodnicząca nie zrozumiała mojej wypowiedzi. Mówiłem, że w strukturze wynagrodzeń KRUS-u 40% pracowników zarabia na poziomie płacy minimalnej. O to chodzi, że urzędnicy państwowi, to nie ma być klasa, która jest wynagradzana na poziomie płacy minimalnej. Chciałem dopytać, jaki procent pracowników będzie nadal zarabiać na poziomie płacy minimalnej po tych podwyżkach, o których jest teraz mowa.

Drugie pytanie jest bardzo istotne, nie zadałem go w pierwszej części. Przewidywana waloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych zostanie jeszcze ostatecznie podana, ale została już zasygnalizowana przez rząd. Szanowni państwo, po ubiegłorocznej waloryzacji mieliśmy bardzo wiele żalu ze strony rolników, osób ubezpieczonych. Mówili, że podaje się do informacji publicznej, że jest taki poziom, a oni tego nie dostali. Prosiłbym, aby pani prezes powiedziała, czy w tej kwestii przewiduje się zmiany. Zmiany, które doprowadzą do tego, że waloryzacja świadczeń w ZUS-ie będzie oznaczać tę samą waloryzację świadczeń w KRUS-ie.

Ostatnia rzecz to sprawa Funduszu Składkowego. Wiem, że on ma osobowość prawną, działa. Fundusz Składkowy podpisał – i chcę zaznaczyć, że to dobrze – porozumienie ze Związkiem Ochotniczych Straży Pożarnych RP m.in. na dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego np. torby sanitarne są w ten sposób dystrybuowane. Chciałbym tylko przekazać pani prezes, żebyście państwo nie czynili z tego uroczystości partyjnych, bo to nie są pieniądze partyjne tylko z Funduszu Składkowego rolników. Jeśli jest to element promocji…

Głos z sali:

To jest przytyk.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Nie, to jest informacja. Mogę panu podać z wiadomości, które są dostępne wszędzie, z Facebooka, od pana kolegów, wczoraj, dzisiaj, jak pan chce. Jeśli chcemy to promować, to prosiłbym, żebyście to robili na normalnych zasadach. Zaproście rolników, którzy są fundatorami Funduszu Składkowego, niech oni wręczają… Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję. Głos w dyskusji bardzo proszę, pan Tadeusz Cymański.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak ja, żeby zaoszczędzić fatygi i czasu, może powiem bardziej informacyjnie. Przyłączę się do tej ostatniej kwestii, bo to jest temat niezwykłej wagi. Rzeczywiście odbiło się szerokim i niedobrym echem, że w odczuciu… Liczy się jednak sposób odbioru, nie co mówię, tylko co ludzie rozumieją. Rzeczywiście ta historia waloryzacji emerytur KRUS-owskich była nieszczęsna. Prawdą jest, że sposób konstrukcji tych emerytur jest w ogóle… Sam muszę przyznać, że jak zacząłem wnikać, to musiałem się kilka razy cofać, bo po prostu gubiłem myśl. Ta część składkowa, część uzupełniająca, wykluczenia, wyłączenia i czasy… Ale dla rolników to jest jasne. Pani minister powiedziała, oni sobie to przeliczyli i co. Przywołam tu oficjalne wypowiedzi te, które poszły… One nie miały złej intencji, ale niestety było tak, że ludzie na tyle liczyć potrafią. No, i jakże to… Nawet ktoś mi powiedział: „Platforma 4,8 zł. mi dała. Ale co powiedziała, to i dała". Przynajmniej to, co powiedziała – może mówię dość kąśliwie, ale chodzi o tę zasadę.

Pan wicepremier na spotkaniach z rolnikami w moim okręgu – mówię o premierze Kowalczyku – wyraźnie powiedział, że mamy tę świadomość, że w tym roku tak wyszło i użył sformułowania, że wyciągniemy z tego wnioski i to będzie naprawione, wyrównane, czy zrekompensowane. Tylko pytanie jest… Prosiłbym, żeby się przygotować i na Komisji Finansów Publicznych, którą w tej chwili reprezentuję – bo nie jestem członkiem tej Komisji – żeby odnieść się do tego, bo to jest bardzo ważne.

Co do socjalnych… Muszę stanąć w obronie pana posła Tomaszewskiego. Jesteśmy po różnych stronach politycznych, ale od wielu lat się znamy i to, co nas dzieliło – czyli

rów mariański jeśli chodzi o ideologię – to jedno, ale w sprawach społecznych, socjalnych zawsze mówiliśmy podobnym głosem. To jest problem nie chęci, ale możliwości. To nie jest tylko problem KRUS-u. Musimy mieć świadomość, że opóźnienie i niski poziom uposażeń jest w wielu instytucjach państwowych. Ostatnio ćwiczę bardzo mocno różnego rodzaju zezwolenia, jeśli chodzi o wody polskie, środowisko, konserwatorów. Mamy całą budżetówkę daleko w tyle, tyle że dziedzictwo czasów liberalnych jest tak głębokie, że… Warto też zauważyć, że mamy inflację, mamy ogromny problem. Prawdą jest, że wzrost płac nie nadąża za inflacją. Te podwyżki tak naprawdę tylko osłabią realną stratę. Tak trzeba powiedzieć. Mamy tę świadomość, ale musimy bić się z inflacją. Druga sprawa – nie możemy zostawiać najsłabszych, a jednocześnie ten temat…

Bez komentarza pozostawiam już to, że wszyscy mówią 20% dla budżetówki, a czołowe wybitne osobistości – mówię o panu Belce, panu Cimoszewiczu, o liderach – nazywały postulaty najpierw Platformy, a później SLD 20% dla budżetówki, bo to rzeczywiście byłoby coś konkretnego, cytuję, że to są pomysły z piekła rodem. Nikt się do tego nie odniósł, nie odciął od tych wypowiedzi, ale to jest ogromny problem, przed którym staniemy, mamy jeszcze rok wyborczy. Pytanie, jak będzie dalej z budżetem państwa. Związki zawodowe jedne i drugie stają murem – ja się z tym zgadzam – bo to jest szokujące, żeby urzędnik państwowy leciał na minimalu, ale ciężko to wszystko zrobić idealnie. Prosiłbym i apelowałbym, aby unikać niepotrzebnych emocji, a zastanowić się, co można by zrobić. Zresztą ten temat, tak czy inaczej, niezależnie jak pójdą sprawy polityczne, będzie aktualny.

Jeszcze temat, o którym wcześniej była mowa, czyli pytanie o problem Ukrainy. Ja to śledzę i myślę, że to jest ogromny temat, niezwykle trudny, który wymaga wielkiej dyskusji, bo wiadomo, że kiedy rozum się rozgrzewa, to serce stygnie. A jest to temat niezwykle trudny. Wydaje mi się, że mamy bardzo wiele wyzwań. Przepraszam, że mówiłem tak długo, ale zostawmy to na Komisję Finansów. Prosiłbym o informację, która byłaby wyjaśniająca. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję za ten głos w dyskusji. Teraz prosiłbym o głos pana ministra Stanisława Szweda.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Dziękuję bardzo. Chcę uspokoić pana posła Cymańskiego, że będziemy o tym rozmawiać wcześniej niż na Komisji Finansów – na naszej Komisji Rodziny i Polityki Społecznej. Kwestia waloryzacji jest już przyjęta przez rząd. Zagwarantowaliśmy rolnikom m.in. minimalną emeryturę podwyższoną o 250 zł., czyli gwarancja w RNC już jest. Ta kwestia również będzie uregulowana przez premiera Kowalczyka, jeśli chodzi o sprawę wyrównań z poprzedniego roku. Projekt jest przygotowywany, więc o szczegółach jeszcze nie mówimy. Jeśli chodzi o waloryzację, to mamy przygotowany projekt przyjęty przez rząd. Prawdopodobnie w najbliższych dniach projekt będzie rozpatrywany i przyjmowany w Sejmie.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Zamykamy część budżetową 72. Pytanie, czy ktoś jest przeciwko…

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Jeszcze pani chciała odpowiedzieć.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Jeszcze pani prezes. Bardzo przepraszam.

Zastępca prezesa KRUS Monika Rzepecka:

Panie przewodniczący, jeśli mogę się odnieść… Jeśli chodzi o waloryzację, tak jak już powiedział pan minister, to przygotowywane są wręcz systemowe zmiany. Nie będę tego rozwijała, ale faktycznie wyciągnęliśmy wnioski. Potwierdzam też to, o czym mówił pan poseł, czyli bardzo duże rozczarowanie rolników. Faktycznie wyciągamy wnioski.

Jeśli chodzi o pierwsze pytanie, to nie mogę się zgodzić, że dzisiaj 40% pracowników KRUS-u ma wynagrodzenie na poziomie płacy minimalnej. Dlatego, że w zeszłym

roku jak zostały wprowadzone podwyżki, to wszyscy dostali w wyrównaniu do pensji minimalnej dodatkowo po 454 zł. na etat, co było uzgodnione ze związkami zawodowymi i NSZZ „Solidarność". To nie jest tak, że 40% naszych pracowników zarabia na poziomie płacy minimalnej. Natomiast po podwyżce, która będzie w przyszłym roku, też na pewno nie będziemy mieli takiego procenta osób na minimalnej, ponieważ najpierw będziemy wyrównywać do minimalnej. Tak jak powiedziałam, procentowo to faktycznie jest duży procent, ale kwotowo będzie mniej. W tej chwili minimalna płaca dla osób, które na dzień 22 marca otrzymały dodatkowe 454 zł. to jest 3464 zł. Faktycznie zatrudniamy nowe osoby, chociaż czasami na minimalną. Panie pośle, to nie są właściwe informacje. Dołożymy wszelkich starań aby te 17%, dzięki inicjatywie pana premiera Kowalczyka, faktycznie tak rozdysponować, żeby wyrównać, zmniejszyć to spłaszczenie, które się w tej chwili pojawiło. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję, pani prezes. Zamykamy część budżetową 72. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej części budżetowej? Nie słyszę, dziękuję. Przystępujemy do omówienia części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Bardzo proszę przedstawiciela ZUS-u o przedstawienie sprawozdania.

Członek zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Paweł Jaroszek:

Dzień dobry, Paweł Jaroszek, członek zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Szanowny panie przewodniczący, zgodnie z sugestią w swoim wystąpieniu zwrócę uwagę tylko na kluczowe elementy tych dokumentów, które trafiły do państwa. Jeśli oczywiście pojawi się potrzeba rozwinięcia w jakimkolwiek z tych aspektów lub pojawią się pytania, to oczywiście jesteśmy do państwa dyspozycji.

Jeśli chodzi o część budżetową państwa – Zakład Ubezpieczeń Społecznych – to wydatki w tej części zostały zaplanowane na kwotę 119 358 000 tys. zł. Największą pozycją w tej części jest dotacja dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zaplanowana na kwotę 64 752 000 tys. zł. Drugą co do wielkości pozycją są świadczenia wychowawcze finansowane z programu 500+, które zostały zaplanowane w łącznej kwocie 40 194 000 tys. zł.

Natomiast jeśli chodzi o fundusze, to oczywiście największym funduszem, którego dysponentem jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jest Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Przychody tego funduszu na 2023 r. zostały zaplanowane w łącznej kwocie 360 901 000 tys. zł., co oznacza wzrost w stosunku do roku 2022 o 16,4%. Należy podkreślić, że podstawowym źródłem przychodów FUS są składki na ubezpieczenie społeczne, których przypis oszacowano na kwotę 288 892 000 tys. zł. O dotacji już wspomniałem, omawiając część 73.

Jeśli chodzi o koszty Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to zostały one zaplanowane w łącznej kwocie 361 788 000 tys. zł, czyli o 16% wyższej niż w 2022 r. Główną ich pozycję stanowią wydatki na emerytury i renty, które na 2023 r. przewidzieliśmy w kwocie 314 632 000 tys. zł.

Kolejnym funduszem, którego dysponentem jest ZUS, jest Fundusz Emerytur Pomostowych. Tu liczby są oczywiście istotnie niższe. Jeśli chodzi o przychody tego funduszu, to według przypisu zostały zaplanowane na 2023 rok w łącznej kwocie 2 245 000 tys. zł. Największą pozycję w przychodach będzie stanowiła dotacja z budżetu państwa – nieco inaczej niż w przypadku Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ta dotacja została zaplanowana w kwocie 1 843 000 tys. zł. Przypis składek zaplanowano w kwocie 393 000 tys. zł. Jeśli chodzi o koszty Funduszu Emerytur Pomostowych, to zostały one zaplanowane na rok 2023 na poziomie 2 359 000 tys. zł. Główną pozycję stanowią wydatki na emerytury pomostowe, które zostały zaplanowane w kwocie 2 352 000 tys. zł.

Jeśli chodzi o budżet państwowej osoby prawnej, jaką jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a konkretnie o plan finansowy na rok 2023, to zacznę od przychodów, które zostały zaplanowane ogółem w łącznej kwocie 6 470 000 tys. zł., co oznacza wzrost w stosunku do planu na 2022 r. o 6,7%. Dominującym źródłem przychodów zakładu jest odpis z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na działalność ZUS zaplanowany w kwocie 5 170 000 tys. zł., co oznacza wzrost o 259 000 tys. zł. w relacji rok do roku, to jest o 5,3%.

Jeśli chodzi o koszty ZUS, to koszty działalności bieżącej ZUS wraz z amortyzacją według składek zostały zaplanowane w łącznej kwocie 7 770 000 tys. zł. – oznacza to wzrost w stosunku do roku 2022 o 8,2%. Największą pozycję w kosztach stanowią wynagrodzenia osobowe zaplanowane w kwocie 3 973 000 tys. zł. Są one wyższe rok do roku o 7,8% to jest o 287 000 tys. zł. Jeśli chodzi o koszty usług obcych, to zostały zaplanowane w kwocie 1 317 000 tys. zł., z czego na usługi pocztowe i bankowe zaplanowano kwotę 450 196 tys. zł., zaś na pozostałe usługi obce kwotę 442 551 tys. zł. Natomiast na usługi związane z przetwarzaniem danych zaplanowaliśmy kwotę 386 017 tys. zł. Wszystkie pozostałe koszty działalności bieżącej zaplanowano w łącznej kwocie 1 787 000 tys. zł., czyli wyższej rok do roku o 8,2%. Na ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników przeznaczono kwotę 891 310 tys. zł. Bardzo dziękuję. W przypadku pytań pozostajemy do dyspozycji.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję, panie prezesie. Koreferat w tej części miała przedstawić pani poseł Teresa Wargocka, natomiast w związku z tym, że pani poseł musiała już wyjść, przedstawię pokrótce główne informacje dotyczące wykonania wydatków budżetu państwa w części 73 – ZUS.

Szanowni państwo, wydatki budżetu w części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych na 2023 r. zaplanowano w kwocie 119 358 000 tys. zł. Wydatki w dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenie społeczne zaplanowano na kwotę 70 737 000 tys. zł. Wydatki w dziale 851 – Ochrona zdrowia przeznaczone na składki zdrowotne na inwalidów wojennych i wojskowych zaplanowano w kwocie 81 500 tys. zł. Wydatki w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosą 221 tys. zł. Wydatki w dziale 855 – Rodzina zaplanowano w łącznej kwocie 48 640 000 tys. zł., na którą składają się świadczenia wychowawcze, o których wspomniał pan prezes, już nie będę tego przedstawiał.

Jeśli chodzi o Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, to przychody FUS zaplanowano według przypisu w łącznej kwocie 360 901 000 tys. zł., a wypływy w kwocie 358 880 000 tys. zł., to jest o 17,3% wyżej od przewidywanego wykonania w 2022 r. z kwoty, z której wypływały składki, 286 003 000 tys. zł. przy zaplanowanej ściągalności na poziomie 99%.

Dotacja z budżetu państwa wynosi 62 635 000 tys. zł. To jest wzrost o 53,8% w stosunku do 2022 r. W kwocie dotacji ujęte zostały składki przeznaczone na OFE oszacowane na 4 197 000 tys. zł. W 2022 r. nie zakłada się wykorzystywania środków Funduszu Rezerwy Demograficznej na uzupełnienie Funduszu Emerytalnego.

Jeśli chodzi o Fundusz Emerytur Pomostowych, to przychody FEP według przypisu zaplanowano w łącznej kwocie 2 245 000 tys. zł., natomiast koszty w wysokości 2 359 000 tys. zł. W związku z rosnącą liczbą osób pobierających emerytury pomostowe, przy utrzymującej się na stałym poziomie liczbie osób, za które są odprowadzane składki, zaplanowano, że Fundusz Emerytur Pomostowych uzyska dodatkowe środki w formie dotacji z budżetu państwa w kwocie 1 843 000 tys. zł.

Jeśli chodzi o przychody ogółem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, to zaplanowano je w kwocie 6 470 000 tys. zł., to jest o 3,6% wyżej od przewidywanego wykonania za 2022 r. Dominującym źródłem przychodów zakładu będzie odpis z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zaplanowany w kwocie 5 170 000 tys. zł., to jest o 5,3% wyżej od 2022 r.

Szanowni państwo, biorąc pod uwagę wszystkie przedstawione informacje, wnioskuję o przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie tego budżetu. Proszę teraz o głosy w dyskusji. Proszę bardzo, pani przewodnicząca.

Poseł Marzena Okła-Drewnowicz (KO):

Bardzo dziękuję. Wiemy, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych oprócz emerytur i rent wypłaca dodatkowe świadczenia w postaci trzynastej i czternastej emerytury. I dobrze, bo powinien wypłacać, do tego jest powołany. Natomiast wiemy również, że od 2019 r., od kiedy są wypłacane trzynastki, i od 2021 r., kiedy są wypłacane czternastki, ich źródłem finansowania jest Fundusz Solidarnościowy. Chciałabym dopytać, czy w roku 2023 jeśli chodzi o wypłatę trzynastek i czternastek, to źródłem finansowania też będzie Fundusz Solidarnościowy? To jest pierwsze pytanie.

Drugie pytanie. Skoro tak, to wiemy, że Fundusz Solidarnościowy nie ma na tyle środków, więc rozumiem, że fundusz je pożycza. Pytanie do państwa, czy pożycza z Funduszu Rezerwy Demograficznej – tak było do tej pory w każdym roku – i czy w 2023 r. też tak będzie, że będzie pożyczał z Funduszu Rezerwy Demograficznej? Pytam dlatego, że państwo jako Zakład Ubezpieczeń Społecznych jesteście dysponentami tego funduszu. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Odpowiem na pytanie, bo dotyczy źródła finansowania trzynastej emerytury. Tak jak przedstawiałem w naszym planie, Fundusz Solidarnościowy będzie w przyszłym roku również finansował dodatkowe świadczenie czyli tzw. trzynastą emeryturę. Mamy na to przeznaczone 14 800 000 tys. zł. Nie mamy w tej chwili kłopotów, jeśli chodzi o finansowanie. Przypomnę, że mamy też składkę na Fundusz Solidarnościowy w wysokości 1,5% i to jest ponad 11 000 000 tys. zł., tak że to jest zabezpieczone.

Jeśli chodzi o czternastą emeryturę, to w tej chwili to nie jest ujęte w projekcie budżetu, bo nie mamy ustawy o czternastej emeryturze. Będziemy przedstawiać źródło finansowania, jak będzie projekt ustawy.

Poseł Marzena Okła-Drewnowicz (KO):

Przepraszam bardzo, panie przewodniczący, jeśli mogę, to chciałabym dopytać. Odpowiedź na pierwsze pytanie jest dla mnie satysfakcjonująca. Pytanie dotyczy Funduszu Rezerwy Demograficznej. Czy to oznacza, że w 2023 r. nie będziecie państwo pożyczać pieniędzy z Funduszu Rezerwy Demograficznej? Bo rozumiem, że takie pożyczki miały miejsce w poprzednich latach? Czy też ich nie było?

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

W poprzednich latach były zaciągane pożyczki z Funduszu Rezerwy Demograficznej. Już mam wykaz. Było zaciągnięte 11 500 000 tys. zł. Pierwsza spłata w 2026 r. Spłaty mamy rozpisane na 10 lat.

Poseł Marzena Okła-Drewnowicz (KO):

Przepraszam, a czy były jakieś umorzenia, czy tylko są spłaty tych pożyczek? Czy były jakieś umorzenia? To trzecie pytanie. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Na razie nie było żadnych umorzeń, bo pierwszą spłatę mamy zaplanowaną na 2026 r.

Poseł Marzena Okła-Drewnowicz (KO):

I pożyczka była tylko w kwocie 11 000 000 tys. zł?

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Tak. 11 500 000 tys. zł.

Poseł Marzena Okła-Drewnowicz (KO):

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuje. Pan poseł, proszę bardzo.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, po pierwsze, osobiście uważam… Chciałem przekazać słowa uznania i szacunku dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za tę pracę, którą wykonuje. W ostatnich latach, jak tylko zdążyłem teraz przerzucić, podwoiła się liczba zadań, które wykonuje na rzecz polskiego państwa i obywateli poprzez wszystkie świadczenia itd. Nie będziemy tego wymieniać. Obsługuje prawie 35 mln osób. To wszystko wykonują ludzie. Firma, dla której zawsze najważniejszy jest człowiek.

W związku z tym, że byliśmy informowani przez stronę związkową, pani prezes odpowiadała z kolei na te sygnały związkowe podejmowane przez zarząd, to gdyby pan prezes mógł powiedzieć, jaki jest dzisiaj stan tych wzajemnych relacji. Czy zaproponowane w budżecie środki na podwyżki płac pracowników to zdaniem związków zawodowych jesteście gdzieś pośrodku, czy… Jak wyglądają te relacje?

Druga, bardzo ważna kwestia to mianowicie… W naszej Komisji przez kierownictwo – dzisiaj mogę powiedzieć to w sposób świadomy – hamowane są prace nad obywatelskim projektem ustawy o emeryturach stażowych. Jest też u laski marszałkowskiej projekt prezydencki w tej sprawie, projekt Lewicy zgłoszony wcześniej. Obywatele mają coraz mniej zaufania do nas, że w ogóle zajmiemy się tą sprawą. Wobec powyższego chciałbym życzliwie zapytać szanownego pana ministra, czy rząd wreszcie wydobył z siebie stanowisko w sprawie obywatelskiego projektu ustawy o emeryturach stażowych. To byłby ten czas, aby w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zabezpieczyć środki na realizację tejże ustawy.

Wiadomo, że plan finansowy Funduszu, plan finansowy państwa realizuje się na podstawie prawnej, która obowiązuje w momencie jego konstruowania. Na dzień dzisiejszy mamy tylko projekt ustawy. W związku z powyższym nie mamy zabezpieczonych środków finansowych. Tak jak przed chwilą powiedział pan minister o jednorazowym świadczeniu nazwanym czternastą emeryturą, mimo że nie mamy tego rozwiązania. Pan minister powiedział – będzie ustawa, będą środki finansowe. Panie ministrze, jest ustawa w Sejmie, czy będą zabezpieczone środki finansowe, jeśli zostanie uchwalona ustawa o emeryturach stażowych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle. O głos prosi teraz pani poseł Magdalena Biejat. Proszę bardzo.

Poseł Magdalena Biejat (Lewica):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Oczywiście przyłączam się do słów pana posła Tomaszewskiego, który wyraził uznanie dla pracy wszystkich pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Chciałabym doprecyzować trochę pytanie pana posła Tomaszewskiego w związku z wynagrodzeniami. To zwiększenie środków na wynagrodzenia jest stosunkowo niewielkie, zważywszy nie tylko na zakres zadań, ale też poziom inflacji i prognozowane zwiększenie pensji minimalnej. Dziwi to bardzo, zważywszy, że z opracowania BAS, które towarzyszyło dostarczonym nam dokumentom, wynika, że w ZUS-ie jest o 740 mniej etatów niż było w planie. To jest niepokojące, bo wszystkim nam powinno zależeć, żeby Zakład Ubezpieczeń Społecznych działał dobrze. Co prawda pani przewodniczącej Ruseckiej tu nie ma, ale chciałabym zapewnić, że wychodząc z troski i zainteresowania dobrostanem tej instytucji chciałabym zapytać, jaka część z tych środków, o które mają być zwiększone wynagrodzenia, jest przeznaczona na dostosowanie pensji pracowników do płacy minimalnej, a jaka to są podwyżki ponad ten poziom. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję. Głos w dyskusji chciał jeszcze zabrać poseł Tadeusz Cymański.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak, tradycyjnie chciałbym wykorzystać tę okazję. Corocznie jest pewien spektakl na Komisji Finansów Publicznych. Mianowicie historia powstania daniny solidarnościowej, Funduszu Solidarnościowego staje się przyczynkiem, asumptem do ataków tego typu. Stawia się publicznie tezę, że niepełnosprawni są – użyję nawet słowa – okradzeni, są oszukiwani… Kosztem – to jest dobre słowo – niepełnosprawnych wypłacamy środki na trzynastki, czternastki, bo Fundusz Solidarnościowy. Tymczasem chcę wyraźnie podkreślić i poprosić autorytet Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, żeby z całą mocą to powiedzieć, że ani jedna złotówka przeznaczona dla niepełnosprawnych – czy to z odpisu składki, czy z daniny solidarnościowej – nie trafi nigdzie jak właśnie do nich. To jest kanoniczna prawda. Jeśli ktoś uważa inaczej, to niech zabierze głos i zaprzeczy.

Uważam, że to jest nieuczciwe… Używam eleganckich słów. Nie mówię, że to jest bezczelne tylko nieuczciwe, nie fair. To jest faul. Nie róbmy tego. Spierajmy się, ale naprawdę… To, że została wykorzystana jako pewien wehikuł metoda, że środki idą czy z Funduszu Rezerwy Demograficznej, czy z budżetu do ZUS-u i na wypłaty, to jest inna historia. Ale mówimy o pieniądzach. Mówimy o tym. Pani poseł może tego nie robi, ale pani koleżanki tak, dlatego proszę już w tej chwili – mówię do pani przewodniczącej –

żeby jednak nie mówić takich rzeczy, bo są nieprawdziwe. Są po prostu nieprawdziwe. Można dyskutować czy poziom nakładów i kosztów na niepełnosprawnych jest wystarczający. Mieliśmy przed chwilą informację o składkach, o waloryzacji, bo są tematy. Mamy świadomość, że ciągle jest za mało, ale nie można fałszywie przedstawiać rzeczywistości. Dlatego przepraszam, że się nad tym zatrzymałem, że na to zareagowałem.

Co do laudacji pod adresem ZUS-u, to się całkowicie zgadzam. To nie tylko jest bardzo dobrze działająca instytucja, lecz także jedna z najtańszych. Bo jak się w Polsce… Pracujmy razem ponad podziałami politycznymi. Miliony ludzi uważa, że te nieroby, urzędasy, ten ZUS, który okrada przedsiębiorców, te składki, to wszystko… Proszę państwa, to jest nieprawda. Przed chwilą słyszeliśmy, jakie są odpisy i ile trzeba wydawać. A to powinni usłyszeć szczególnie nieobecni na naszej Komisji ani nigdzie indziej skrajni liberałowie – mówię tu o kolegach z Konfederacji, którzy najchętniej w ogóle zlikwidowaliby ZUS.

Trzeba mieć świadomość, że po 1 stycznia w przyszłym roku ponad 300 000 000 tys. zł. trzeba śmiało wypłacić emerytur i rent – zresztą często bardzo niskich, często nawet za niskich, bo niewystarczających na zaspokajanie potrzeb. Do tego jest ogromna dotacja. Ta elementarna prawda o systemie i to, co jest dziedzictwem historii… My nie mamy realnych pieniędzy. Tu nie ma tych pieniędzy. Jest 0 na wejściu, bo są składki i dotacja. Mało kto… Tutaj kłania się edukacja. Nie chcę się zatrzymywać i rozgadywać, tylko bardzo bym prosił…

Przyłączam się do tego pytania, jakie są napięcia, bo był ten kryzys. Pani prezes Uścińska rozmawiała ze związkami. Przed chwilą padło słowo 7,8%, czyli w projekcie wzrostu jest tylko tyle. Aż tyle i tylko tyle, co jest z urzędu niejako dane we wskaźniku. Słusznie pyta pani poseł Biejat, czy część z tych pieniędzy z tego wskaźnika nie pójdzie na wyrównanie minimalu, który podnosimy, bo to są pytania… Kochajmy się jak bracia, a… Jak to było kiedyś? Już zapomniałem, jak to się mówiło. A liczmy się jak…

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję. O głos prosi jeszcze pani przewodnicząca.

Poseł Marzena Okła-Drewnowicz (KO):

Bardzo dziękuję, bo chyba czegoś nie rozumiem, albo jest inaczej, niż myślę. Na kanwie tego co powiedział pan poseł Cymański… Rozumiem, że według tego, co powiedział pan poseł Cymański, żadne pieniądze z odpisu nie idą na wypłatę emerytur. Rozumiem, że idą na pomoc dla osób z niepełnosprawnościami. Rozumiem, że to chciał powiedzieć pan poseł Cymański. To oznacza, że wypłaty trzynastek i czternastek idą z innych źródeł. Pan minister mi odpowiedział, że np. z Funduszu Rezerwy Demograficznej to było tylko 11 000 000 tys. zł., więc ta matematyka mi się nie zgadza. Rozumiem, że skoro te pieniądze nie idą w żaden sposób z tych odpisów, które miały iść na rzecz osób z niepełnosprawnościami, to znaczy, że są pożyczane i to nie jest 11 000 000 tys. zł. tylko razy kilka.

Pan minister Szwed również odpowiedział, że na rok 2023 jeszcze nie ma ustawy, jeśli chodzi o czternastkę, ale jest odpis. Jest odpis, który rozumiem, że może iść już nie tylko na osoby z niepełnosprawnościami, tylko również na te wypłaty. Musimy mieć w końcu jasność, czy te pieniądze z odpisu idą tylko na osoby z niepełnosprawnościami, czy też będą szły na wypłaty. Jeśli idą na wypłaty, to pieniędzy z odpisu nie jest na tyle dużo, żeby pokryły nawet w 1/4 wypłaty tych emerytur. Chciałabym w końcu wiedzieć, ile jest tych pieniędzy w Funduszu Solidarnościowym i jak one są dzielone? Na co idą? Brakuje ich na trzynastki i czternastki, więc rozumiem, że są pożyczane. Czy to jest tylko 11 000 000 tys. zł., czy być może pożyczki są większe i być może nie tylko z Funduszu, ale i z innych źródeł. Bardzo bym chciała, żebyśmy mieli jasność.

Dziękuję, że pan poseł powiedział, że nie używam takich słów i nie używam. Uważam, że w polityce społecznej musimy pracować ponad podziałami, gdzie się da. Przyłączam się już na końcu do gratulacji, jeśli chodzi o wysiłek pracowników ZUS-u, bo naprawdę w ostatnim czasie on był bardzo duży. Jeśli mogę, to proszę jeszcze ostatni raz o odpowiedź.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję, pani przewodniczącej. Poproszę o głos pana ministra Szweda. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:

Jeszcze raz jeśli chodzi o Fundusz Solidarnościowy, żebyśmy mieli jasność. Jeśli chodzi o przyszły rok, to zaplanowaliśmy środki w wysokości 25 100 000 tys. zł. Na te wydatki składają się: dodatkowe świadczenie pieniężne, czyli tzw. trzynasta emerytura – 14 800 000 tys. zł.; świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji – 3 600 000 tys. zł., czyli to jest również wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami; renta socjalna, zasiłek pogrzebowy – 5 600 000 tys. zł.; realizacja programów rządowych i resortowych 1 000 000 tys. zł., w tym są też środki przeznaczone przede wszystkim dla osób niepełnosprawnych i odpis na Fundusz Dostępności 40 000 tys. zł. Stan środków pieniężnych na koniec okresu będzie wynosił 1 200 000 tys. zł.

Jeśli chodzi o wpływy, to wpływy szacujemy, że będą na poziomie 17 400 000 tys. zł., z tego ze składki, która tak jak już powiedziałem, jest 1,5%, to jest prawie 12 000 000 tys. zł. Danina solidarnościowa to jest 4% powyżej miliona 2 500 000 tys. zł., dotacja z budżetu państwa 2 600 000 tys. zł. i odsetki 400 000 tys. zł. To jest cały Fundusz Solidarnościowy. W tej chwili, jeżeli nie mielibyśmy dodatkowego zasilenia, to z tego funduszu nie sfinansujemy czternastej emerytury. Tak jak powiedziałem, jeżeli wprowadzimy ustawę o czternastej emeryturze, to wskażemy źródło finansowania. Odpowiadając panu posłowi Tomaszewskiemu, podobna sytuacja jest z emeryturami stażowymi. Jeżeli rząd przygotuje takie rozwiązanie – bo mówię o projektach rządowych – to wskaże źródło finansowania.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Na pozostałe pytania proszę o odpowiedź pana prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Bardzo proszę.

Członek zarządu ZUS Paweł Jaroszek:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, korzystając z okazji, chciałem bardzo podziękować za te wszystkie pozytywne słowa, które płyną na nasze ręce na rzecz pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Pozwólcie na małą dygresję. W zasadzie można powiedzieć, że jeden dzień wcześniej i nie byłoby lepszego momentu, żeby wystąpić z takimi życzeniami, bo wczoraj mieliśmy drobną, kameralną uroczystość. Świętowaliśmy 88. rocznicę wydania przez pana prezydenta Ignacego Mościckiego rozporządzenia powołującego do życia Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Można powiedzieć, że instytucja, w której mamy zaszczyt pracować, jest już dosyć dojrzałą instytucją, bo 88 lat i 1 dzień to wiek słuszny. Przez ten okres godnie służyliśmy i będziemy dalej służyć naszym rodakom.

Odnosząc się teraz już do poszczególnych pytań. Jeśli chodzi o stan, nie powiem sporów zbiorowych, dialogu społecznego – bo prowadzimy cały czas dialog społeczny z organizacjami związkowymi funkcjonującymi w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych – to pozwólcie państwo, że przedstawię krótki wycinek z informacji. Oczywiście, jeśli państwo będziecie potrzebowali więcej, to chętnie udostępnimy. Przede wszystkim powoli staramy się kończyć te spory, które zostały zainicjowane przez poszczególne organizacje związkowe. Mogę powiedzieć, że 7 września zakończyliśmy spór zbiorowy ze Związkiem Zawodowym Pracowników ZUS, podpisując stosowne porozumienie. 11 sierpnia zakończyliśmy spór zbiorowy z Krajowym Związkiem Zawodowym Inspektorów Kontroli ZUS, również podpisując stosowne porozumienia. 10 sierpnia podpisaliśmy porozumienia częściowo kończące spór zbiorowy z 6 organizacjami związkowymi prowadzącymi łącznie spór zbiorowy oraz porozumienie w zakresie części postulatów niestanowiących przedmiotu sporu zbiorowego. W tej chwili mamy jeszcze otwarty w 100% spór zbiorowy z najmłodszym – niezbyt licznym związkiem – Związkiem Zawodowym Alternatywa. Natomiast tak jak mówię, cały czas rozmawiamy i jestem przekonany, że te stanowiska zbliżą się na tyle, że będziemy mogli wkrótce poinformować o tym, że te rozmowy skończyły się dobrym rezultatem. Dobrym zarówno dla pracodawcy, jak i dla naszych pracowników, a przede wszystkim satysfakcjonującym naszych klientów. Szanowni państwo, tak jak wspomnieliście, obsługujemy bardzo wiele osób – ubezpieczonych, firm, osób pobiera-

jących świadczenia – a skala tych świadczeń jest z roku na rok coraz większa, o czym mówiłem, wskazując na kwoty, które wypłacamy w ramach części 73 budżetu państwa.

Odnosząc się do wynagrodzeń, to można powiedzieć, że to, na co zwracamy w ZUS -ie uwagę i szczególną pracę… Oczywiście musimy odrobić lekcję związaną z tym, żeby z jednej strony trochę wyjść z długu technologicznego – który niestety narósł nam przez kilka lat, jeżeli chodzi o systemy i ich przyjazność – z drugiej strony zadbać o warunki pracy dla naszych pracowników, a także, a może przede wszystkim o poziom wynagrodzeń. Z roku na rok te parametry ulegają znaczącej poprawie. Odnoszę się do tej pierwszej kwestii, potem przejdę do kolejnych dwóch.

Przede wszystkim jeśli chodzi o systemy informatyczne, to staramy się tak przemodelować te wszystkie nowe procesy, aby jak największa ich część mogła być realizowana z dużym, bardzo dużym wsparciem systemów informatycznych. To, że w ZUS-ie wykorzystywane są zaawansowane algorytmy, to nie powinno już nikogo dziwić. Tych miejsc, gdzie one są wykorzystywane jest coraz więcej, co sprawia, że możemy przenosić część pracowników z tych zadań czysto merytorycznych, albo proponować im możliwość pracy właśnie w takich miejscach, gdzie jest bezpośrednie wsparcie klienta, gdzie mogą dzielić się swoją bogatą wiedzą i podpowiadać rozwiązania naszym klientom. Taki model zakładu funkcjonuje w tej chwili coraz szerzej.

Staramy się też w jak najlepszym stopniu co roku wpływać na poprawę warunków pracy. Może nie są one jeszcze idealne. Na pewno nie wszędzie, ale z roku na rok coraz więcej naszych pomieszczeń biurowych spełnia przyzwoite warunki, w jakich powinno się świadczyć godnie pracę w XXI w. Zresztą to jest również w naszym planie finansowym zakładu, gdzie widać, na co ponoszone są działania inwestycyjne, czyli przede wszystkim na systemy informatyczne wspomagające pracę, ale z drugiej strony również na poprawę codziennych warunków pracy.

Wreszcie odnosząc się do tego, na co może każdy w pierwszej kolejności zwraca uwagę, czyli do wynagrodzeń. Warto powiedzieć, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie na koniec lipca, czyli po tej lipcowej podwyżce – bo mieliśmy trochę zaoszczędzonych środków – wyniosło 5719 zł. To jest wynagrodzenie zasadnicze bez żadnych dodatków typu premie, tzw. trzynastka, odprawy emerytalne, czy świadczenia stażowe. To, o czym warto powiedzieć to… Nie wiem, czy „udało się" to dobre słowa, ale doszliśmy do takiego stanu, w którym pensję minimalną zarabia naprawdę niewiele osób. Jeżeli spojrzelibyśmy tylko na plan na przyszły rok… Była już dyskusja o wskaźniku, o który będziemy przeciętnie podwyższali Fundusz Wynagrodzeń, czyli 7,8%, ale my to trochę rozbiliśmy na czynniki pierwsze. Jeżeli spojrzelibyśmy, ile osób znajduje się w tej chwili poniżej tego przyszłorocznego minimum, czyli 3600 zł., to mówimy, że w tej chwili to jest 364 pracowników. Zakładając, że ci pracownicy otrzymaliby tylko wyrównanie do tej przyszłorocznej minimalnej pensji, to mówimy o 364 pracownikach versus liczba ponad 43 tys. osób, które pracują ogółem w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Oczywiście te wszystkie negocjacje płacowe będą się odbywały wspólnie z organizacjami związkowymi na poziomie oddziałów, więc liczę, że osób zarabiających minimalne wynagrodzenie nie będzie albo będą to osoby, które akurat z przyczyn obiektywnych – np. będąc poza świadczeniem pracy w tej chwili – mówiąc kolokwialnie, nie załapią się na to podwyższenie do nieco wyższego poziomu. Można powiedzieć, że to nie jest liczna grupa na tym bardzo trudnym poziomie.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję za odpowiedzi, panie prezesie. Ta część dyskusji się zakończyła. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia części budżetowej 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych? Nie słyszę. Dziękuję. Część budżetową 73 zaopiniowaliśmy pozytywnie.

Przystępujemy do ostatniego punktu. Plan finansowy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Bardzo proszę prezesa zarządu PFRON o przedstawienie referatu. Bardzo proszę.

Zastępca prezesa zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Tomasz Maruszewski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Tomasz Maruszewski, zastępca prezesa zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Chciałem bardzo skrótowo przedstawić projekt planu finansowego funduszu na rok 2023. Oczywiście wszyscy państwo otrzymali szczegółowe informacje.

Zacznę od strony przychodowej. Przychody państwowego funduszu na rok 2023 zaplanowaliśmy na poziomie 7 921 343 tys. zł. Jest to kwota wyższa od kwoty przewidzianej w planie finansowym na rok 2022 o 22,6%. Najważniejszą pozycją przychodową są wpłaty od pracodawców, którzy nie zatrudniają określonego wskaźnika na poziomie 6% osób niepełnosprawnych. Te wpłaty zostały zaplanowane na poziomie 6 100 000 tys. zł. To jest o 14,02% więcej niż w 2022 r. Kolejną pozycją przychodową istotną w planie finansowym są dotacje z budżetu państwa. Dotacje też są w tym roku 2023 na wyjątkowo wysokim poziomie, ponieważ weszła zmiana w art. 46, ale dotycząca art. 26, czyli dofinansowania do zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych. Ona już w tej chwili jest nie na poziomie do 30%, tylko na poziomie co najmniej 30% i to się przełożyło na kwotę 1 880 000 tys. zł. To jest większy poziom prawie o 60% niż w 2022 r. Również jest dotacja do art. 33b, czyli do dofinasowania zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych w zakładach pracy chronionych czy też zakładowego funduszu aktywizacji w zakładach aktywności zawodowej. Kwota dotacji wynosi 150 000 tys. zł.

Jeśli chodzi o stronę wydatkową, to zaplanowaliśmy wydatki na poziomie 8 400 507 tys. zł. To jest blisko 8,5% więcej niż w roku bieżącym. Najistotniejsze pozycje wydatkowe to dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. Tu przewidzieliśmy kwotę 3 600 000 tys. zł. Drugą co do wielkości pozycją wydatkową są przelewy redystrybucyjne dla samorządów wojewódzkich i powiatowych przewidziane do realizacji przez samorządy terytorialne zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji. Wydatki w łącznej kwocie przewidzieliśmy na poziomie 1 851 470 tys. zł. To jest więcej o 18,39% niż w budżecie bieżącego roku.

Jeśli chodzi o kolejne pozycje wydatkowe, to na zadania zlecane, czyli na realizację zadań zlecanych przez organizacje pozarządowe w drodze ogłaszanych przez nas konkursów, jest przewidziana kwota 900 000 tys. zł. To jest kwota dwukrotnie większa niż w roku bieżącym. Kolejną bardzo istotną pozycją są wydatki na realizację programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą. Na wszystkie programy łącznie z wyrównywaniem różnic między regionami przewidzieliśmy kwotę 1 334 995 tys. zł. To są najistotniejsze pozycje. Jeżeli zostanie zrealizowana strona przychodowa i wydatki na zaprezentowanym przez nas poziomie, to stan funduszu na koniec 2023 r. wyniesie 1 703 477 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję, panie prezesie. Bardzo proszę pana posła Grzegorza Matusiaka o przedstawienie koreferatu w tej części budżetu.

Poseł Grzegorz Matusiak (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, projekt planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2023 r. nie budzi zastrzeżeń. Po stronie dochodów widzimy, że zwiększają się do poziomu 122% poprzedniego budżetu. Wydatki natomiast zwiększają się tylko do 108%. Proszę o przyjęcie projektu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych? A jeszcze przepraszam… Przystępujemy do dyskusji. Bardzo proszę pan poseł Tadeusz Tomaszewski.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Panie przewodniczący, szanowny panie prezesie, podczas punktu dotyczącego pytań w sprawach bieżących pełnomocnik rządu informował o planowanych działaniach związanych ze zwiększeniem środków na funkcjonowanie warsztatów terapii zajęciowej, zakładów aktywności zawodowej w związku z wysoką inflacją i drożyzną. Chciałbym zapytać właśnie o tę kwestię. Jak plan finansowy przewiduje w przyszłym roku zwiększenie środków na funkcjonowanie warsztatów terapii zajęciowej? Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Panie prezesie, bardzo proszę o odpowiedź.

Zastępca prezesa zarządu PFRON Tomasz Maruszewski:

Tak jak powiedziałem, plan finansowy w punkcie dotyczącym przelewów redystrybucyjnych dla samorządów wojewódzkich i powiatowych przewiduje kwotę 1 851 470 tys. zł. W tej kwocie są przewidziane zwiększone środki na jednego uczestnika warsztatów terapii zajęciowej.

19 października, jeśli dobrze pamiętam, zostało opublikowane rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w tej sprawie, które przewiduje, że zwiększenie następuje już nawet w tym roku. Na początku roku 2022 na jednego uczestnika mieliśmy kwotę w skali roku na poziomie 24 096 zł. Na mocy wspomnianego rozporządzenia ta kwota będzie w wysokości 25 896 zł., czyli wyższa o 1800 zł. w skali roku, a 150 zł. w skali miesiąca. To samo rozporządzenie przewiduje na rok 2023 wzrost również o 1800 zł., czyli do poziomu 27 696 zł. W roku 2024 wzrost również na takim samym poziomie 1800 zł. i wtedy kwota będzie na poziomie 29 496 zł. Ostatnim rokiem objętym tym rozporządzeniem jest 2025 r., gdzie również przewidujemy wzrost o 1800 zł. do poziomu rocznego na poziomie 31 296 zł. Uzupełniająco chciałbym jeszcze powiedzieć, że rok 2022 i te 1800 zł. w skali roku, jak i 150 zł. w skali miesiąca, to nie są jedyne wzrosty w stosunku do roku 2021, ponieważ poprzednie rozporządzenie przewidywało wzrost na rok 2022 na poziomie 2400 zł. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Warwas (PiS):

Panie prezesie, bardzo dziękuję za informację. Czy są jeszcze inne głosy w dyskusji w tej części budżetu? Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych? Nie widzę. Dziękuję. Pozytywnie zaopiniowaliśmy tę część planu finansowego.

Szanowni państwo, teraz przystępujemy do wyboru posła upoważnionego do reprezentowania Komisji Polityki Społecznej i Rodziny na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Jest rekomendacja pani wiceprzewodniczącej Teresy Wargockiej, która jest członkiem Komisji Finansów Publicznych. Czy jest sprzeciw wobec takiej rekomendacji? Nie słyszę. Dziękuję. Posłem sprawozdawcą będzie pani wiceprzewodnicząca Teresa Wargocka.

Informuję, że na tym porządek obrad został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia zostanie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję.